Backtracking

Motivačný príklad

Problém n dám - na šachovnicu s $n \times n$ políčkami je treba rozložiť n dám tak, aby sa neohrozovali (dámy sa ohrozujú ak ležia v jednom riadku, jednom stĺpci, alebo na jednej uhlopriečke).

- Drevorubačské riešenie: vyskúšať všetky možnosti (n² nad n)
- Backtracking: postupné pridávanie dám (najprv sa umiestni prvá dáma, potom druhá, ...) tak, aby sa neohrozovali. V prípade, že k m (m ≤ n) už rozloženým dámam nevieme pridať ďalšiu tak, aby sa neohrozovali, musíme sa vrátiť (backtrack) k m-tej dáme a umiestniť ju na iné miesto, pričom však stále musí platiť, že sa dámy neohrozujú. Ak je to možné, pokračuje sa ďalej, pridáva sa ďalšia, (m+1)-vá dáma. Ak nie je možné takú pozíciu pre m-tú dámu nájsť, je nutné vrátiť sa k (m-1)-vej dáme a premiestniť tú...

Backtracking pre problém n dám

- Aby sa dámy neohrozovali, žiadne 2 nemôžu byť v jednom stĺpci a teda v každom stĺpci je práve jedna dáma. Budeme ich preto umiestňovať vždy *m*-tú dámu do *m*-tého stĺpca.
- Rozloženie m dám je $prípustné (m \le n)$, ak všetkých m dám rozložených na šachovnici sa neohrozuje (žiadne 2 dámy neležia v jednom riadku, stĺpci, na jednej uhlopriečke).
- Ak rozloženie dám nie je prípustné, nastáva kolízia.

Ukážka pre n=4:

0		

Uložíme prvú dámu do prvého stĺpca a prvého riadku a prejdeme na druhú dámu.

О	0	

Druhú dámu sa snažíme umiestniť do druhého stĺpca a prvého riadku, ale tam ju nemôžeme uložiť, lebo by sa 1. a 2. dáma ohrozovali (sú v jednom riadku), nastala by kolízia.

0		
	0	

Podobne, druhá dáma nemôže byť v druhom riadku (dámy by sa ohrozovali po uhlopriečke) - kolízia.

О		

О	

Druhú dámu preto môžeme umiestniť až do tretieho riadku (rozloženie dám je prípustné).

О		0	
	o		

Keď sme umiestnili druhú dámu, pokračujeme s treťou (v treťom stĺpci). Nemôže byť v prvom riadku (kolízia - v prvom riadku už je prvá dáma),

O			
		0	
	0		

nemôže byť v druhom riadku (kolízia - bola by na jednej uhlopriečke s druhou dámou),

О			
	О	0	

nemôže byť v treťom riadku (kolízia - bola by v jednom riadku s druhou dámou) a

О			
	o		
		0	

nemôže byť ani vo štvrtom riadku (kolízia - bola by na jednej uhlopriečke s druhou dámou).

О		
	o	

Preto všetky možnosti, kde je usporiadanie prvej a druhej dámy takéto, zahodíme a *spätne sa vrátime* (*backtrack*) k druhej dáme a skúšame ju dať do ďalšieho (štvrtého) riadku. Rozloženie je prípustné, preto

pokračujeme s treťou dámou v treťom stĺpci.

О		0	
	o		

Kolízia (riadok).

О			
		О	
	О		

Rozloženie je prípustné, pokračovanie so štvrtou dámou vo štvrtom stĺpci.

О			0
		О	
	o		

Kolízia (riadok, uhlopriečka).

О			
		0	0
	0		

Kolízia (riadok).

o			
		0	
			0
	0		

Kolízia (uhlopriečka).

О		
	0	

0	0
	0

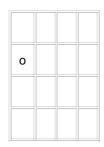
Kolízia, pre štvrtú dámu (riadok) už nie je žiadna možnosť => backtrack.

О			
		0	
	o		

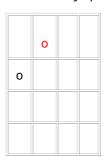
Kolízia (uhlopriečka).

О			
	0	0	

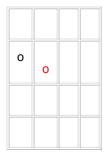
Kolízia, pre tretiu dámu (riadok) už nie je žiadna možnosť => backtrack, podobne aj druhá dáma je v poslednom riadku a nemá už ďalšie možnosti => backtrack - prvú dámu do druhého riadku.

Rozloženie je prípustné, pokračujeme s druhou dámou.

Kolízia (uhlopriečka).

Kolízia (riadok).

О		
	0	

Kolízia (uhlopriečka).

0		
	О	

Rozloženie je prípustné, pokračujeme s treťou dámou.

		o	
0			
	o		

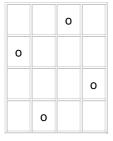
Rozloženie je prípustné, pokračujeme so štvrtou dámou.

		0	0
O			
	О		

Kolízia (riadok).

		О	
О			0
	0		

Kolízia (uhlopriečka).

Našli sme rozloženie 4-och dám.

- Tu sme vyskúšali 26 možností.
- Pri drevorubačskom spôsobe by to bolo (4²)! / (4! * 12!) = 1820 možností.

Schéma algoritmu pre problém n dám

```
POLOZ_DAMU(stlpec)
   for riadok <- 1 to n
      if umiestnenie damy na poziciu [riadok, stlpec]
            je pripustne
            then zaznac damu na poziciu [riadok, stlpec]
            if (stlpec = n)
                then VYPIS_RIESENIE
                 else POLOZ_DAMU(stlpec+1)
                zrus damu z pozicie [riadok, stlpec]</pre>
začína sa s POLOZ_DAMU(1)
```

Všeobecná schéma pre backtracking

```
BACKTRACK(i)

for všetky prípustné j

zaznač_krok(i,j)

if skončené

then VYPIS_RIESENIE

else BACKTRACK(i+1)

zrus_krok(i,j)
```